

EWALD

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Samengestelde Germaanse naam:

1] 'E-' of 'Ee-' = 'wettig', 'volgens de wet' (vgl. 'ee-ga' = 'wettige gade' of 'wettig echtgenoot')

2] '-wald' = 'heersen'

Dus 'wettig heerser' of 'heerser die zich aan de wet houdt'

*

Ewald de Witte & Ewald de Zwarte, Keulen, Duitsland; geloofsverkondigers & martelaars; † **eind 7e eeuw. Feest 3 oktober.**

De beide Ewalden worden onderscheiden naar de kleur van hun haar: 'de Witte' en 'de Zwarte'. Zij waren afkomstig uit Northumbrië (= Midden-Engeland). Daar had abt Egbert hen enthousiast gemaakt voor de missionering van de Germaanse volken aan de overkant van de zee; Franken, Friezen en Saksen hadden op vele plaatsen nog nooit van Christus gehoord. Egbert had enige jaren tevoren zelf enkele malen geprobeerd over te steken naar het vasteland, maar telkens hadden storm, noodweer en andere omstandigheden hem dat verhinderd. Hij had daarin een vingerwijzing Gods gezien, dat het niet zijn taak was om zelf te gaan missioneren, maar leerlingen op te leiden die zijn idealen van hem zouden overnemen en waarmaken. Zo zette Willibrord in gezelschap van een twaalfstal medemunniken koers naar het oosten en landde ergens op de kust van Holland, wellicht in de buurt van het huidige Katwijk. Tot die twaalf behoorden volgens de legende ook de beide Ewalden.

Zij trokken zij vanuit het gebied der Franken naar streken waar nog nauwelijks een christen was geweest. Zo zouden ze geprekeet hebben in de omgeving van Coevorden (Drenthe) en later in Westfalen. Ze stelden pogingen in het werk toegang te krijgen tot het stamhoofd der Saksen. Maar diens onderdanen vreesden, dat de twee vreemdelingen hen wilden beroven van hun heilige tradities. Ze vertrouwden het in het geheel niet, wanneer zij zagen hoe de twee luidop hun psalmen reciteerden, en zichtbaar voor iedereen de mis opdroegen met behulp van een reisaartaartje, waarop geheimzinnige dingen stonden als een brood en een beker.

Op hun logeeradres in Laar werden de beide missionarissen overvallen door Saksers. De Witte Ewald werd onmiddellijk gedood met een saks (het stenen mes, waaraan de saksen hun naam ontleen). Maar de Zwarte probeerden hen van zijn goede bedoelingen te overtuigen. In feite had dat alleen maar tot gevolg dat zijn martelgang werd verlengd. Uiteindelijk werd ook hij gedood. Op die plek zou onmiddellijk een bron zijn ontsprongen.

De beide lijken werden in de Rijn gegooid, of in een van zijn zijrivieren. Van daaruit dreven zij stroomopwaarts tot een plek waar een zekere Tilman, een tot monnik bekeerde soldaat, gewaarschuwd door een vreemde straling boven het water, hen aantrof.

Hun lichamen werden te Keulen bijgezet in de kerk van de H. Clemens, de latere St-Kunibertkerk.

Zij zijn patroon van Westfalen. In een der kerken van Lübeck vindt men hun legende op een oude wandschildering afgebeeld. In Nederland is de kerk van Druten toegewijd aan de heilige Ewalden.